

# ANTISALUNSKA LIGA POSTROŠILA 35 MILIJONOV DOLARJEV, DA POSUŠI AMERIKO

To je priznal suhaški car Wheeler. — Rečev odsek temeljito preiskuje delovanje najzagrizenije reformistične organizacije.

Washington, D. C. — Da je Antisalunska liga izdala za posušanje Združenih držav velikanske vsote in da še vedno maže kolese suhaške mašinerije, je seveda vsakomur znano, toda ni pa znana natančna vsota, koliko je pravzaprav Antisalunska liga skupno z drugimi suhaškimi organizacijami izdala za suhaško stvar tekom zadnjih suhih let. To vsoto je povedal pred senatnim odsekom, ki preiskuje korupcijo pri zadnjih primarnih volitvah v Pennsylvaniji in mnogode se razne druge politične korupcije, sam suhaški car Wayne B. Wheeler, generalni svetovalec Antisalunske lige. Wheeler je namreč priznal, da je bilo izdano približno \$35,000,000 vsega skupaj, da se Združene države popolnoma osuši. Ti milijoni so bili seveda vrženi v vodo, kajti dežela je še vedno enako mokra kot je bila, če ne celo še malo bolj.

Preiskovalni odsek je zvedel iz Wheelerjevih ust, da je Antisalunska liga, brez svojih 48 državnih podružnic, v dobi od 1920 do 1925 za svojo stvar nabrala in za suho stvar izdala \$3,500,000. Ko so suhaški najbolj napeli svoje suhe sile, da osušijo deželo, so znašli letni stroški povprečno \$2,500,000.

Vse te številke so razvidne iz poročila, ki ga je Wheeler na zahtovo predložil preiskovalnemu odseku. Pri skrbnem študiranju tega poročila pa človek opazi, da Wheeler ni navedel izdatkov pri kampanjah suhaških kandidatov za zvezne, državne in lokalne službe. Te suhaške kampanjske sklade so zbirali in z njimi razpolagali posebni kampanjski odbori, ki jih je pa organizirala liga. Brez dvoma so bili na ta način za suhaško stvar

## Rudarji obtožujejo sodnika v W. Virginiji

Sodnik v Morgantownu, ki je bil zelo podoben v perspektivi rudarjev, je obtožen.

Charleston, W. Va. — Governor Gore je prejel v sredo formalno obtožnico proti okrožnemu sodniku v Morgantownu, I. Grantu Lazzallu. Organizacija rudarjev je tožitelj.

Obtožnica, katero sta podpisala C. F. Davis in J. L. Stoddard, odbornika rudarske unije United Mine Workers of America, navede dolgo vrsto prestopkov, ki so kršenje državne in zvezne ustave in raznih zakonov. Organizacija zahteva, da legislatura procesira in odstavi sodnika.

## Nova nesreča v Mohiki

Silna plaha je povzročila poplavo mesta.

Mexico City, 24. jun. — Stalnovalno mehiško mestice Salvatierra v državi Guanajuato je danes dva metra pod vodo. Poročilo se glasi, da je večina hiš razdejanih in več kot tisoč oseb je brez strehe. Prizadete so tudi druge vase v okolici. Število mrtvih še ni znano.

Nesreča je prišla včeraj, ko se je utrgal oblak med silno nevihto in v par urah je bila vsa dolina poplavljen. Državna vlada je poslala rešilno moštvo in žila.

## Boj glede preiskave v Passaicu se nadaljuje

Odsekov večina ni za preiskavo. — Zaščitni colnarji delajo ovire preiskavi. — Zaščitna colnina je vir mastnih profitov.

Washington, D. C. — Večina v senatnem odseku za poduk in delo je odločila, da odsekov predsednik senator Phipps ne priporoči senatu resolucije, ki določa, da se izvrši preiskava o tekstilni in kovinski industriji. Ti industriji uživata visoko colninsko zaščito, delavci so pa slabo plačani v primeri z dobički tekstilnih in kovinskih tovarnarjev.

Voditelj manjšine je senator Robinson. Objubil je, da nastopi v senatu v prid resolucije in da senatu priporoči, da jo sprejme.

Tekstilnim in kovinskim prirediteljem interesom je ta resolucija zelo neprijetna reč. Če se uvede, preiskava v teh dveh industrijah, bo ameriško ljudstvo na jasnem, zakaj plačuje tekstilne in kovinske izdelke po izredno visokih cenah in zakaj so delavci v teh industrijah mizerno plačani.

Avtomobil izpodriva železnice

Avtov izdelajo vedno več, dočim pada produkcija lokomotiv.

Washington, D. C. — (F. P.) — Dva bulletina oddelka za trgovino pričata, da ameriško ljudstvo opušta železniške vlake in se boljbolj opirja avtomobilov za potovanje po deželi.

Prvi bulletin nanašanja, da je bilo v prvih petih mesecih tega leta izdelanih 1,816,527 pasazirskih avtomobilov v Združenih državah in Kanadi; lani v tem času je bilo izdelanih 1,579,830. Drugi bulletin pa navede številke glede izdelovanja železniških lokomotiv. V prejšnjem letu je bilo izdelanih le 1191 lokomotiv, dočim je bilo še leta 1919 izdelanih 5251.

To dokazuje, da se v osebni transportaciji ljudje vedno bolj poslužujejo avtomobila, odkar so se pojavile konkretne ceste po vsej deželi.

Mehika kupuje stroje v Nemčiji.

Mexico City, 24. jun. — Uradna vest se glasi, da je general Celestino Garza, zastopnik mehiške vlade v Nemčiji, sklenil pogodbo za nakup večjega števila strojev in druge najmodernejše tovarniške opreme za mehiške municijske tovarne. Kupna vsota v pogodbi znaša \$3,500,000.

## OBČINSKI NOŽJE SO ŠKEPTIČNI GLEDE BOMB V STAVKOVNEM PASU

Vrste stavkarjev so trdne. — Šerif Nimmo neče dati svojih stališč, dokler mu zupnan ne dokaže potrebe.

Passaic, N. J. — Napočil je že eden in dvajseti teden stavke tekstilnih delavcev, a vrste stavkarjev so kljub brutalnosti policije trdne. William Burke, zupan Garfielda, je obdelaval šerifa Nimmo, da naj pride pomagat mestni policiji s svojimi deputirji. Šerif mu je pa odgovoril: "Dokler meni zupan Burke ne dokaže, da so stavkarji postali nemirni in prireajo izgrede in so človeški udje in lastnina v nevarnosti, toliko časa ne bom odredil svojih stražnikov na pomoč. Jas želim vedeti, kje plačuje za to izredno službo, kajti ti stražniki stanejo precej denarja."

Burke je šel k Nimmu, ko je mestni svet odklonil njegovo zahtevo, da se pozove šerif s svojimi deputirji zopet na pomoč. Burke je predložil petico za tako akcijo. To petico je podpisalo osem sto državljanov. Prejšnjo noč sta eksplodirali dve bombi in to je bil vzrok, da je Burke zahteval pomoč od šerifa. Veliko ljudi se tukaj spominja, da je bilo William Woodu, predsedniku American Woolen kompanije, dokazano, da je povzročil, da so najeti provokatorji leta 1912 ob času stavke položili dinamit v Lawrenceu, Mass.

Policija je udarila po dve sto stavkarjih s kolkici, ko so poslušali govore voditeljev stavke. Pograbila je Ano Marutovo in jo vlekla v patruljni voz. Ana je imela enega otroka v naročju, dva sta se je pa držala za njeno krilo. Policaji so vrgli stavkarja Andrew Totha iz Ogrske dvorane in ga odvedli v tovarno Botany Mill kompanije. V tovarni so ga tako neumisljeno pretepeli, da najbrž ne ostane pri življenju.

Agitirajte za "Prosveto"!

## NELLON NAČELUJE KAPITALISTIČNI ZAROTI

Senator Simmons vidi v kapitalizmu nevarnost za ameriške farmerje. — V debati je udaril po zakladniškem tajniku.

Washington, D. C. — Senator Furnifold Simmons iz Severne Karoline, ki postane zopet predsednik finančnega odseka, ako bodo v jeseni republikanci poraženi na volitvah, je odkril, da kapitalizem in kapitalisti tvorijo nevarnost za ameriškega farmerja. Obrnil in kritiziral je zakladniškega tajnika Mellona kot voditelja in zastopnika organiziranega kapitalizma v tej deželi. Mellona je obtožil, da vodi zaroto vseindustrijalcev in finančnih magnatov, da se (vzrazi McNary-Haugenova predloga za odpravo farmerjem.

Simmons je dne 21. junija govoril v senatu zelo ostro. Tako že ni govoril veliko let. Govoril je veliko glasneje kot takrat, ko je argumentiral proti finančnemu odseku, da je prihranil 80 milijonov dolarjev premoženju pokojnega tobačnega kralja J. B. Duke. Isplasil bi milijonov dolarjev davka od premoženja federalni vladi. Simmons je zagovarjal demokratsko stran zbornice za naknadni prekliz davka na premoženje. Bivša senatorja McCumber iz Severne Dakote in bivši kongresnik Mondell sta prihranila temu premoženju tri milijone dolarjev. Dajlo Simmons se ni bilo plačano. Dajlo premoženje je večnoma v Severni Karolini.

Ampak zdaj, ko je prišlo do krize glede odgovorov farmerjem in se razvija debata med demokracijo in republikanec za jesensko volilno kampanjo, pa Simmons kritizira kapitalizem kot nevarnost za svobodno Ameriko.

"Vir te novo ustvarjene organizacije ali, ki so nasprotne predloženi predlogi," je naglašal Simmons, "ni treba iskati daleč. To organizacija, ki obsega najmočnejše industrijske in finančne sile v tej deželi, največja organizacija kapitalistov, najmočnejših industrijalcev ima za svojo glavo člana kabineta. Ta človek, tajnik Mellon, je pisal pismo, v katerem je priporočal poraz predloga.

"In kakšni so njegovi vzroki? On pravi, da pomnoži stroške za delo. Zakaj so industrijalci te dežele tako nesramni, da rabijo take argumente, je težko odkriti, ko so Mellon in njegovi drugi uživali še več ko sto let privilegij, da lahko obdavčijo ameriško ljudstvo radi svojih privatnih koristi. Vsako leto so vzeli zaradi zakletne colnine dve milijardi dolarjev iz žepov konzumentov križem dežele. Uživali so ta posebni privilegij toliko časa, da so sedaj arogantno obsejani s občutkom vzvišenosti. Nekateri izmed njih obetujejo, da imajo od Boga podeljeno pravico za zvišanje življenjskih stroškov v tej deželi. Prestrašeni so, ker človek, ki dela s svojimi rokami, katerega obraz je razoran od znoja, miali, da ima tudi on pravico pomnožiti življenske stroške." Simmons je svaril, da bo ta predloga, če bo sprejeta, kar se pa ne pričakuje, šele začetek boja, da se odpravi zakletna colnina. Naglašal je, da enako vztrajanje privilegija, pomeni zmrtvi za privilegij.

Pozvedovanje v senatu je pokazalo, da bo za McNaryjevo predloga v senatu oddanih 42 glasov in da jo senat mogoče sprejme. Ni pa zanjo nobenega izgleda v kongresni zbornici, ker je tam že Coolidge-Mellonova organizacija odglasovala definitivno o nji.

## DELAVSKA KONFERENCA V OBRAMBO SACCA IN VANZETTIIJA

Madeiras priznal umor v Braintreeju. — Delavska konferenca zahteva novo obravnavo.

Boston, Mass. — Tri in dvajset delavskih organizacij je bilo zastopanih na konferenci za obrambo Sacca in Vanzettija.

Delegati so zahtevali, da se vrši nova obravnavo, ker je Celestino Madeiros, pobojnik in razbojnik, v zaprieti izjavi priznal, da Sacco in Vanzetti nista nikdar izvršila zločina pred tovarno Slater Merill Shoe kompanije, ampak ga je izvršil on sam, kot član Morellijeve gangle, ki sedi v federalni ječi zaradi drugih zločinov. Madeiros je bil v državi Massachusettsa obsojen na smrt zaradi nekega drugega umora in čaka na eksekucijo.

Na konferenci je zavladovalo novo upanje, da se rešita nedolžna italijanska delavca smrti v električnem stolu.

Konferenca je sprejela načrte, da se kampaja za ponovno obravnavo podvoji, obenem je pa protestirala proti poizkusom državnega pravdnika, ki bi rad nedolžna italijanska delavca hitro spravil na električni stol.

Denar naj se pošilja na naslov: Sacco-Vanzetti Defense Committee, 22 Garden St., Boston, Mass. — Na ta naslov se pošilja vse denarne priljubitve za obrambo Sacca in Vanzettija.

Belgijski frank se pogreva v ni.

Bruselj, 24. jun. — Belgijski frank, ki je še na slabšem kot

## Filipinci protestirajo proti Baconovi predlogi

Bacon jim odgovarja. — Ščititi hoče mohamedanske in poganske Filipince pred krščanskimi.

Washington, D. C. — Uvodnik v listu "The Philippine Republic" pravi, da ameriški imperijalisti segrajo po najbogatejši zemlji na Filipinskem otočju, ker potrebujejo kavčuk za veliko ameriško industrijo.

Kongresnik Bacon izjavlja, da ni imperijalist. On je namreč predložil predloga, po kateri otoki Mindanao, Basilan, Palawan in otočje Sulu tvorijo svojo provinco. On naglašajo, da je zaradi tega predlagal ustanovitve province za mohamedance in pogane, da jih štiti pred trdoserčnimi kristjanskimi Filipinci, ki so v vladnih in policijskih službah.

Bacon je obiskal generala Leonarda Wooda lani, pa se je ujedel v Woodovo idejo. Ta predloga je rezultat pomenkov, ki sta jih obdržala Bacon in Wood. Bacon nasprotuje neodvisnosti Filipincev, kakor to dela tudi Wood.

Bacon nadaljuje s svojimi argumenti in pravi, da Moroti še niso zreli, da sodelujejo v samostojni in neodvisni vladi. Za Morote on predlaga kolonialno vlado, v katero bodo imenovani uradniki in v kateri ne bodo sodelovali Filipinci.

Temu dodaja, da se bo ta provinca odprla za pridobivanje kope (izsušena jedra kokosovih orehov, iz česar izdelujejo kokosovo olje), sladkorja, kavčuka, konopje in drugih tropičnih produktov. Če se hoče vložiti kapital v taka podjetja, mora biti varno naložen.

Na to odprto Baconovo izpoved odgovarja filipinca mialja, da je to navadno grabetstvo ameriškega biznisa. Ona povdarja, da je vsak košček sveta, ki ga je lani trgovski tajnik Hoover zaznamoval na zemljevidu, da je dober za pridobivanje kavčuka, dodeljen novi provinc. Mialja dalje očita Baconu, da ima njegova predloga odpraviti postavbo, ki določa, da nobena kompanija ne sme porabiti več ko 2,500 akrov javnega zemljišča za kultiviranje.

Moroti tvorijo le osem odstotkov prebivalstva na Filipinskem otočju. Filipinci vprašujejo, če naj bo 92 odstotkov civiliziranega prebivalstva potisnjenih proč od najbolj rodovitne zemlje, na kateri prebivajo necivilizirani ljudje, samo zaradi tega, da jo bodo lahko izkoristili ameriški kapitalisti, in da se obenem odloži neodvisna vlada za ptočje.

Ameriški kapitalisti, ki iščejo po svetu koticke, kje bi naložili denar, da jim nosi velike dobičke, se ne ozirajo na opravičene ugovore Filipincev.

## Caillaux bo poskusil z diktaturo v Franciji

Radikalec in "velezdajalec" za časa vojne je dobil diktatorsko oblast v finančnih in ekonomskih zadevah v novem Briandovem kabinetu. Devet ministrov je njegovih pristavev.

Paris, 24. jun. — Briand je po enem tednu le našel finančnega ministra in svoj deseti kabinet — toda za kakšno ceno. Briand ostane premijer le po imenu, pravi vladar pa bo Joseph Caillaux (lagovori Kajo), znani radikalec, ki je bil med vojno persekutiran radi velezdajstva — obdolžili so ga tajne svezve z Nemci — in katerega je šele Herriotova vlada pomilostila in mu vrnila vse državljanske pravice.

Caillaux je sprejel finance z izrecnim pogojem, da ima v vseh finančnih in gospodarskih zadevah absolutno proste roke; torej diktatorsko oblast. Da si zasiguro to oblast, je Caillaux zahteval, da morajo njegovi prijatelji in pristajali tvoriti večino kabineta. Briand mu je ugodil. Med štirinajstimi ministri je devet

Caillauxovih prijateljev, ki so si razdelili vse važne ministrske portfelje kot so armada, notranje zadeve, justica itd. Caillaux je obenem ministrski podpredsednik, kar je bil doslej navadno justični minister. Kontroliral bo po svojih prijateljih policijo in armado. Novi vojni minister je general Adolphe Guillaumat, framsason, dočim je bil prejšnji vojni minister klerikalec.

Nacionalistični listi so že zagajali krik, da si je Caillaux pripravil vse potrebno za puč. Ker bosta policija in armada pod njegovo kontrolo, lahko vsak čas brene Brianda in izvde svoje reforme z želazno pestjo.

Prvo delo, ki ga Caillaux namerava izvršiti, bo, da odpre nova pogajanja z Ameriko za revizijo pogodbe glede odplačevanja vojnih dolgov. Pogodba, katero je sklenil poslanik Berenger v Washingtonu, mu nikakor ne ugaja.

Nova vlada je tako sestavljena, da dobi v sbornici nacionalne levice in potegne potrebne glasove in centurms in desnice, tako da bo imela vadno.

Organizacija strojnikov zopet napreduje

Strojniška unija kmalu stopi v Ameriško delavsko federacijo.

Washington, D. C. — (F. P.) — Živahna kampanja Mednarodne zveze strojnikov po vseh Združenih državah in Kanadi za nove člane je bila zelo uspešna, kakor poročata časni predsednik Conlon in tajnik-blagajnik Davison. Članstvo te unije se je zopet dvignilo na višino, na kateri je stalo v maju 1925, predno je izbruhnil spor v organizaciji valed volitev gl. odbornikov.

Medtem, ko se vrši kampanja za nove člane, je eksekutiva imela že več sestankov s odborniki Ameriške delavske federacije glede vstopa strojniške unije v federacijo. Upati je, da bodo kmalu poravnani vsi spori glede območja (jurisdikcije). Strojniška unija pride v oddelek stavbinških unij, toda ne bo imela nobenega čevarskega dela (plumberji itd.) v svojem območju.

Musolini ponuja svojo hčer kronprincev?

Rim, 24. jun. — Raznesla se je vest, da namerava premijer Mussolini zaročiti svojo hčer Edno s italijanskim prestolonaslednikom Umbertoom.

## DELAVSKA KONFERENCA V OBRAMBO SACCA IN VANZETTIIJA

Madeiras priznal umor v Braintreeju. — Delavska konferenca zahteva novo obravnavo.

Boston, Mass. — Tri in dvajset delavskih organizacij je bilo zastopanih na konferenci za obrambo Sacca in Vanzettija.

Delegati so zahtevali, da se vrši nova obravnavo, ker je Celestino Madeiros, pobojnik in razbojnik, v zaprieti izjavi priznal, da Sacco in Vanzetti nista nikdar izvršila zločina pred tovarno Slater Merill Shoe kompanije, ampak ga je izvršil on sam, kot član Morellijeve gangle, ki sedi v federalni ječi zaradi drugih zločinov. Madeiros je bil v državi Massachusettsa obsojen na smrt zaradi nekega drugega umora in čaka na eksekucijo.

Na konferenci je zavladovalo novo upanje, da se rešita nedolžna italijanska delavca smrti v električnem stolu.

Konferenca je sprejela načrte, da se kampaja za ponovno obravnavo podvoji, obenem je pa protestirala proti poizkusom državnega pravdnika, ki bi rad nedolžna italijanska delavca hitro spravil na električni stol.

Denar naj se pošilja na naslov: Sacco-Vanzetti Defense Committee, 22 Garden St., Boston, Mass. — Na ta naslov se pošilja vse denarne priljubitve za obrambo Sacca in Vanzettija.

Belgijski frank se pogreva v ni.

Bruselj, 24. jun. — Belgijski frank, ki je še na slabšem kot

Viharno tajno zborovanje političnega parlamenta, ki je končno sklenil, da se razide.

Varšava, 24. jun. — Poljski sejm (parlament) je imel včeraj viharno sejo. Poslanci so morali zborovati za zaprtimi vrati, pred katerimi so stali vojaške straže. Noben poročevalec ni smel blizu. Toda vlada ni mogla zamašiti ušes ljudem zunaj na trgu, kjer so lahko slišali rabuko in kričanje v zbornici.

Ker se poslanci raznih strank niso mogli zediniti glede proračuna, niti glede revizije ustave, je Pilsudski zahteval, naj parlament zaključijo svoje zasedanje. Zbornica je končno sklenila, da ugodi zahtevi. Sejm se snide še enkrat jutri, nakaž bo najbrž razpuščen kakor zahtevajo levčarske stranke, če vop čas izza Pilsudskijevega puča.





